

ДІЯЛЬНІСТЬ ОФІЦІЙНИХ
БУХАРЕСТА ТА КИЄВА НА
МОЛДОВСЬКОМУ
ЗОВНІШНЬОПОЛІТИЧНОМУ
НАПРЯМІ В КОНТЕКСТІ
РОЗВИТКУ
УКРАЇНСЬКО–РУМУНСЬКИХ
ДВОСТОРОННІХ ВІДНОСИН

Сучасний етап розвитку міждержавних українсько-румунських відносин представляє собою складний і багатокомпонентний формат взаємозв'язків, що пояснюється наявністю чутливих актуальних питань порядку денного відносин сусідніх країн.

Оскільки серед проблемних питань є такі, що за своїм значенням і резонансом набувають регіонального характеру, при їх розв'язанні обидві сторони враховують фактор географічного сусідства з Республікою Молдова. Відтак, ознаки, що є властивими українсько-румунським відносинам, екстраполюються на характер взаємин по лінії Україна – Республіка Молдова – Румунія.

У статті висвітлено актуальний стан взаємин офіційних Києва та Кишиніва, а також проаналізовано, з урахуванням інтересів української та румунської сторін, зовнішньополітичні перспективи Республіки Молдова.

Ключові слова: Україна, Румунія, Республіка Молдова, позачергові парламентські вибори, двосторонні відносини, європейська інтеграція.

Міждержавні відносини по лінії Україна – Республіка Молдова–Румунія представляють собою складну і багатокомпонентну структуру взаємозв'язків, природа якої визначається низкою об'єктивних факторів: наявністю традиції історичних і культурних зв'язків між народами держав цього регіону Східної Європи, відновлення незалежності як важливий фактор прогресивних змін і всебічного розвитку країн-сусідів, подібність їх зовнішньополітичного курсу на європейську інтеграцію.

У цьому зв'язку, двосторонні відносини між Україною та Румунією мають низку характерних ознак, що обумовлюють як загальний контекст стосунків, так і дії обох країн на молдовському зовнішньополітичному векторі. Порядок денний міждержавних відносин сусідніх України і Румунії є

СКЛЯР А.В.,
аспірант
Дипломатичної
академії України
при Міністерстві
закордонних
справ України

досить насиченим. Водночас, на тлі активних суспільно-політичних, соціально-економічних та національно-культурних взаємин цих держав, окремі протиріччя з певних спірних питань накладають негативний відбиток на характер двостороннього співробітництва в цілому.

Серед подібних питань варто виокремити, передусім, наступні: ситуація із забезпеченням прав національних меншин (в частині інспірування проблеми із наданням українцям румунського громадянства, а також неналежний рівень задоволення мовних/освітніх/інформаційних потреб української меншини в Румунії), забезпечення економічних інтересів держави (зокрема, реалізація проекту глибоководного суднового ходу в дельті Дунаю), а також питання безпеки кордонів (серед останніх прикладів – спекуляції щодо приналежності острову Майкан у зв'язку із частковим корегуванням русла р. Дунай).

Досвід ведення дискусії з румунською стороною навколо пошуку компромісу щодо проблемних тем двосторонніх відносин засвідчив її непростий та, навіть, інколи непередбачуваний характер. Це пояснюється неухильним використанням Румунією низки «залізних» аргументів у ході переговорів, а також іншими особливостями позиції сусідньої держави, які можна коротко викласти наступним чином:

– представлення **самого факту членства Румунії в Європейському Союзі** в якості головного доказу «правильності» позицій, а також «європейськості» та «демократичності» підходів румунської сторони щодо врегулювання суперечливих тем як на регіональному так і на міжрегіональному рівнях (при цьому, позиція Румунії, в т.ч. і як держави-члена ЄС, у коментарях румунських високопосадовців та чиновників часто – густо ототожнюється з позицією самого Євросоюзу);

– цілеспрямованість дій Румунії на **інтернаціоналізацію спірних питань**, з метою уникнення його розгляду на двосторонньому рівні (такий підхід активно реалізується сусідньою державою, зокрема, в питанні відновлення Україною ГСХ «Дунай–Чорне море» у рамках діяльності міжнародних інституцій, таких як ЄС або НАТО, членом яких, на відміну від Румунії, не є Україна);

– активний, **«наступальний» характер відстоювання Румунією власної позиції** з дискусійних питань (проявляється, зокрема, у штучному нагнітанні напруги навколо теми забезпечення прав румунської національної меншини в Україні, а також тиражуванні некоректних даних щодо реальної кількості румунів, які проживають на території України та «недостатності» дій України в цьому питанні);

– представлення Румунії у ролі **«постражда-**

лої сторони» від тоталітарних режимів/зовнішньополітичного втручання в т.зв. «новий період» всесвітньої історії, **щодо якої має бути відновлена історична справедливість** (використовується сусідньою державою, переважно, при обговоренні питання кордонів, або в контексті реалізації політики спрямованої на інтенсифікацію надання румунського громадянства нерезидентам Румунії).

Звісно, такий підхід не сприяє створенню належної атмосфери при розгляді і вирішенні спірних питань порядку денного двосторонніх відносин. Зі свого боку Україна продовжує вживати кроки спрямовані на забезпечення прагматичного, послідовного, а головним чином – взаємовигідного підходу у стосунках з Румунією. Відтак, основна увага зосереджена на виробленні взаємоприйнятних рішень щодо розв'язання згаданих спірних питань. Саме так можна коротко охарактеризувати офіційну позицію України щодо румунської сторони, яка є незмінною і такою, що неодноразово підтверджувалась, зокрема, зовнішньополітичним відомством нашої держави, яке наголошує на готовності до конструктивного і прозорого діалогу з Румунією¹.

Тенденції та загальний контекст українсько–румунських відносин простежуються і стосовно практичного наповнення міждержавних зв'язків обох держав з Республікою Молдова (далі – РМ). Це, перш за все, стосується різних підходів щодо врегулювання питань порядку денного України та Румунії з географічним сусідом.

На нинішньому етапі метою співпраці України з РМ є підтримання належного рівня політичного діалогу, вирішення низки питань безпекового, економічного, прикордонного характеру, а також забезпечення прав численної української меншини в цій державі. При цьому Україна виходить з необхідності проведення чіткої і зрозумілої політики, спрямованої на зміцнення партнерських відносин і пошук компромісу стосовно питань, вирішення яких наразі ускладнюється наявністю певних об'єктивних факторів.

Перелік найбільш актуальних питань порядку денного українсько–молдовських відносин та короткий опис їх поточного статусу виглядає наступним чином:

1. **Придністровське врегулювання.** Україна в якості гаранта і посередника в цьому питанні бере активну участь у консультаціях у форматі «5+2» (*ОБСЄ, РФ, Україна, Республіка Молдова, Придністровська Молдавська Республіка та ЄС і США*). Серед останніх ініціатив нашої держави – проведення в м.Київ 16.11.2010 року неофіційних консультацій за участю всіх заінтересованих сторін з метою обговорення, зокрема, системи гарантій у переговорному процесі². При цьому, українська

сторона докладає необхідних зусиль для вирішення цієї проблеми виключно мирними засобами, із збереженням суверенітету і територіальної цілісності РМ, а також наданням особливого правового статусу для Придністров'я.

2. Завершення демаркації українсько–молдовського державного кордону. Україна наголошує на необхідності завершення демаркації його центральної (придністровської) частини, а також узгодження позицій сторін з демаркації проблемних ділянок (зокрема, в районах н.п. Джурджулешть, Дністровського буферного гідровузла та інших окремих відрізків південної ділянки кордону). За словами Надзвичайного і Повноважного посла України в Республіці Молдова С. Пирожкова: «Діалог на рівні Спільної українсько–молдовської демаркаційної комісії проходить дуже інтенсивно. Однак за радянських часів адміністративний кордон між УРСР та МРСР був умовним, і багато господарств та суміжних районів обох республік обмінювалися землями, вели спільну господарську діяльність. У цій ситуації рішення щодо визначення лінії кордону на місцевості має прийматися як на основі картографічних і землепорядних матеріалів, так і з урахуванням інтересів мешканців регіону. Саме останній аспект вимагає від Комісії ретельного вивчення всіх матеріалів та пошуку компромісу»³. Наразі проблема перебуває у стадії вирішення.

3. Захист прав української національної меншини. Забезпечення інтересів найчисельнішої меншини в РМ, (за даними останнього перепису населення, у 2004 р. українців налічувалося 282,4 тис. або 8,4% населення, а в Придністровському регіоні РМ – 178,2 тис. або 28,8% населення), є завданням перманентного характеру. 05.10.2010 року Верховна Рада України ратифікувала Угоду між Україною і Республікою Молдова про співробітництво у забезпеченні прав осіб, які належать до національних меншин (підписана 17.12.2009 р. в м. Кишинів). Угодою передбачено, що сторони здійснюватимуть співробітництво на основі рівності, взаємності та врахування інтересів обох держав у забезпеченні прав вільного розвитку національних меншин, які проживають на їхніх територіях⁴. Практичному впровадженню запланованих завдань має сприяти Змішана міжурядова українсько–молдовська комісія з питань забезпечення прав національних меншин.

В цілому, діяльність України, зокрема вітчизняного дипломатичного корпусу, на молдовському зовнішньополітичному векторі продовжує будуватись з урахуванням необхідності належного і, по можливості, оперативного врегулювання існуючих дискусійних питань. При цьому слід повторити, що наша держава надає перевагу саме рівноправному ді-

логу, як способу врегулювання подібних проблем.

Якщо ж вести мову про можливі точки перетину інтересів України та Румунії на молдовському зовнішньополітичному векторі – можна відзначити, передусім, різну інтенсивність зовнішньополітичних контактів та відмінність переліку пріоритетних питань згаданих держав у стосунках з РМ. Не менш важливим є і факт неспівмірності зусиль, що їх докладають офіційні Київ та Бухарест задля просування власних інтересів на цьому векторі.

Характеризуючи нинішній етап двосторонніх румунсько–молдовських відносин і позицію, яку намагається зайняти Румунія по відношенню до РМ, напевно, найбільш прийнятним буде таке формулювання: «шефство». Офіційний Кишинів, в свою чергу, із «розумінням» ставиться до такого формату кооперації.

Нині Румунія має лояльних партнерів в особі в.о. Президента Республіки Молдова М.Лупу (екслідер Демократичної партії РМ) та Прем'єр-міністра Республіки Молдова М.Філата (лідер Ліберально-демократичної партії РМ), які представляють правлячий «Альянс за європейську інтеграцію».

За результатами позачергових парламентських виборів 28.11.2010 року партії, що входять до згаданого Альянсу здобули загалом 59 мандатів із 101 можливих в Парламенті Республіки Молдова (Ліберально-демократична партія – 29,42% голосів виборців і 32 мандати; Демократична партія – 12,72% голосів виборців і 15 мандатів; Ліберальна партія – 9,96% голосів виборців і 12 мандатів)⁵, що дало їм змогу сформувати правлячу коаліцію без участі Комуністичної партії РМ.

Відтак, 30 грудня 2010 року Парламент Республіки Молдова обрав М.Лупу в.о. глави держави⁶ (для призначення Президента РМ коаліція потребує голоси 61 депутата), а 14 січня ц.р. – затвердив склад кабінету міністрів.

Беручи до уваги той факт, що впродовж 2010 року провладні політичні сили РМ конкретними кроками демонстрували налаштованість на максимально тісний зв'язок із географічним сусідом, який діє в регіоні фактично «від імені» Європейського Союзу, можна з упевненістю очікувати на продовження плідної співпраці.

Офіційний Бухарест не лише детально відстежував хід передвиборчої кампанії в Республіці Молдова, але й, на відміну від української сторони, вживав певних практичних кроків фактично діючи на користь правлячого Альянсу. Президент Румунії Т.Басеску, який неодноразово висловлювався на підтримку правлячої команди (станом на 2010 рік), в ході одного з інтерв'ю підкреслив, що «Румунія вживатиме всіх можливих дипломатичних зусиль

для допомоги режиму, який нині знаходиться при владі в Республіці Молдова»⁷. Такі заяви знайшли практичне втілення як через активізацію галузевої співпраці, так і оперативне врегулювання окремих застарілих питань.

Зокрема, 8 листопада 2010 року у м.Бухарест відбулося підписання Договору про режим державного кордону, співпрацю та взаємодопомогу з прикордонних питань між Румунією та Республікою Молдова (з боку Румунії документ підписав Міністр закордонних справ Т.Баконскі, з боку РМ – Прем'єр-міністр В.Філат), прийняття якого впродовж тривалого часу затягувалось румунською стороною. Нині ж, за словами глави румунського зовнішньополітичного відомства «укладення цього документу засвідчує, що обидві держави, які разом реалізують програму реформ і наближення Республіки Молдова до Європейського Союзу, здатні співпрацювати, досягаючи конкретних результатів»⁸. При цьому Т.Баконскі висловив сподівання, що РМ продовжить свій зовнішньополітичний курс і кордон між обома державами в майбутньому стане частиною системи внутрішніх кордонів ЄС (варто нагадати, що в 2010 році було також ратифіковано угоду про малий прикордонний рух між Румунією та РМ для вільного пересування громадян обох держав в межах тридцятикілометрової прикордонної зони).

Згадана подія вдало «співпала» з часом проведення в румунській столиці саміту держав Дунайського регіону, участь в якому, окрім делегацій країн регіону, брав очільник Європейської Комісії Ж.М.Баррозу. Відтак, Голова Єврокомісії мав змогу особисто привітати укладення технічної угоди про режим державного кордону, продовживши низку сприятливих дипломатичних сигналів⁹, які впродовж останнього часу надходили до молдовської столиці з Брюсселю.

21 жовтня 2010 року Європарламент ухвалив Резолюцію щодо впроваджених реформ та розвитку Республіки Молдова¹⁰, в якій відзначив суттєвий прогрес в контексті внутрішньодержавного реформування і консолідації демократичних інституцій, а також висловив сподівання, що РМ і надалі дотримуватиметься своїх зобов'язань в контексті стабільного євроінтеграційного курсу. Коментуючи прийняття резолюції, депутат Європарламенту від Румунії Є.Басеску зазначила: «Керівництво «Альянсу за європейську інтеграцію», докладаючи особливі зусилля впродовж року, продемонструвало готовність розпочати процес політичних, економічних та інституційних реформ, ставши лідером в цьому питанні серед країн-учасниць ініціативи «Східне партнерство». Дочасні парламентські вибори є надзвичайно важливою ставкою для Респуб-

ліки Молдова в контексті її європейського курсу. Поразка демократії на виборах буде і поразкою політики ЄС в цій державі»¹¹.

За результатами засідання Ради міністрів Європейського Союзу, яке відбулось 25 жовтня 2010 року в Люксембурзі було ухвалено низку рішень, в тому числі і щодо безвізових подорожей громадян Республіки Молдова до ЄС в довгостроковій перспективі. Зокрема, Рада міністрів схвально оцінила прогрес двостороннього діалогу, розпочатого в червні поточного року, а також закликала Європейську Комісію підготувати проект відповідного плану дій¹². Очікується, що цей документ міститиме перелік необхідних умов, які має виконати Республіка Молдова до моменту встановлення безвізового режиму з ЄС.

У цьому зв'язку, заяви Прем'єр-міністра Республіки Молдова В.Філата, зроблені ним 11 листопада 2010 року щодо значного прогресу держави у процесі проведення реформ і впровадження європейських стандартів, як і щодо наміру подати в 2011 році заявку на вступ до Євросоюзу¹³, не стали несподіваними.

Відтак, подібний прогрес співробітництва по лінії ЄС–Республіка Молдова, включно з безпрецедентною фінансовою підтримкою останньої з боку Європейського союзу¹⁴, є також і оцінкою відповідних зусиль Румунії. Для РМ сусідня Румунія є своєрідним «провідником» на шляху наближення до ЄС, який, діючи у характерний спосіб, активно опрацьовує це питання серед держав-членів організації.

У цьому зв'язку варто зазначити, що впродовж тривалого часу тональність відносин між Україною та Румунією також формувалась з огляду на членство румунської сторони в Євросоюзі та НАТО і, відповідно, очікувань щодо підтримки нею євроінтеграційних прагнень нашої держави. Однак, на відміну від українського досвіду, для РМ подібні очікування знаходять конкретне практичне наповнення.

Причиною цьому є в цілому лояльне ставлення молдовської сторони щодо позиції Румунії з окремих питань, яка, природньо, не сприймається Україною. Мова йде, в першу чергу, про політику надання офіційним Бухарестом громадянства для жителів сусідніх країн за спрощеною процедурою, а також темпи реалізації такого задуму. Якщо Україна, де подвійне громадянство заборонене законом, негативно ставиться до такої ініціативи і неодноразово порушувала дану тему на офіційному рівні, в тому числі і під час двосторонніх зустрічей, то РМ не має подібних застережень (а подвійне громадянство, як і в Румунії закріплено на законодавчому рівні).

В травні 2010 року було узгоджено питання за-

снування Національного агенства Румунії з питань громадянства [15]¹⁵ задля спрощення надання румунського громадянства тим особам, які проживали на території Румунії до 1940 року, а також їх нащадкам до третього коліна, які втратили громадянство через незалежні від них обставини. За окремими оцінками наразі майже 120 тис. громадян РМ вже мають паспорти Румунії, які дозволяють їм безперешкодно пересуватися єврозоною, а ще понад 800 тис. осіб подали відповідні заяви. Однак, коментуючи факти негативного сприйняття в країнах ЄС чергової хвилі східноєвропейської трудової міграції, Т.Басеску виступив на захист «нових громадян ЄС» зазначивши: «Ми – один народ і цей народ має право на єдність та спільне майбутнє»¹⁶.

Підсумовуючи, варто зазначити: результати волевиявлення громадян РМ під час повторних парламентських виборів в листопаді 2010 року засвідчують, що інтенсивність подібної опіки з боку Румунії та її активна підтримка правлячого Альянсу знайшли адекватне сприйняття і підтримку серед громадян РМ. Проєвропейська владна більшість отримала легітимні повноваження і шанс на реалізацію задекларованих зовнішньо – та внутрішньополітичних пріоритетів, а головним чином – запевнення від Євросоюзу щодо продовження реалізації взаємовигідних кроків. Румунія, діючи в якості регіонального актора, змогла досягти поставленого результату та зміцнити важелі впливу на Республіку Молдова, яка залишається наразі її найбільш лояльним партнером.

Позиція України, для якої важливим став факт демократичного волевиявлення в РМ, залишається

незмінною і полягає в тому, що наша держава не намагається задовольнити власні зовнішньополітичні пріоритети «за рахунок» третьої сторони.

У контексті відносин по лінії Київ – Кишинів – Бухарест зовнішньополітична стратегія України має й надалі спрямовуватись на продовження конструктивної співпраці з усіх питань, які становлять взаємний інтерес. Щодо спірних питань, то їх розгляд, задля максимальної ефективності, має бути позбавлений емоційної складової.

«Передвиборчий» стан, в якому до останнього часу перебувала РМ, а відтак і відносна внутрішньополітична нестабільність, призводили до відтермінування вирішення найбільш чутливих питань українсько-молдовських відносин. Із завершенням низки «чергових позачергових» парламентських перегонів та формулюванням стійкої владної вертикалі з представників політичного альянсу, який виступає за досягнення членства Республіки Молдова в ЄС, з'явилися підстави очікувати на поступове вироблення чіткої і зрозумілої позиції молдовської влади щодо низки зовнішньополітичних питань.

Саме тому Україна має всі підстави розраховувати, вже найближчим часом, на предметний розгляд найбільш актуальних питань порядку денного двосторонніх відносин із офіційною владою Республіки Молдови на засадах конструктивізму та взаємності. Це, в свою чергу, також дозволить більш виважено, уникаючи зайвої емоційності та політизації, підійти до врегулювання чутливих аспектів українсько-румунських двосторонніх відносин.

ПОСИЛАННЯ

¹ Відповідь Директора Департаменту інформаційної політики МЗС України О.А.Волошина на запитання кореспондента "Укрінформ" щодо підходів Києва та Бухареста з урегулювання проблемних питань, які доволі часто лунають з боку окремих політичних сил Румунії, 19.08.2010 [електронний ресурс] / Міністерство закордонних справ України // режим доступу до документу — www.mfa.gov.ua.

² У Києві сьогодні пройде черговий раунд консультацій з придністровського врегулювання у форматі "5+2", 16.11.2010 [електронний ресурс] / Інформаційне агентство РБК-Україна // режим доступу до документу — www.rbc.ua.

³ Україна сприяє тому, щоб українці Молдови пам'ятали свою батьківщину — посол С.Пирожков, 30.06.2010 [електронний ресурс] / Українське національне інформаційне агентство УКРІНФОРМ // режим доступу до документу — www.ukrinform.ua.

⁴ Ратифіковано угоду між Україною і Молдовою про права нацменшин, 05.10.2010 [електронний ресурс] / Інформаційне агентство УНІАН // режим доступу до документу — www.unian.net.

⁵ Rezultatele votării la alegeri parlamentare 28 noiembrie 2010 [електронний ресурс] / Comisia Electorală Centrală a Republicii Moldova // режим доступу до документу — www.cec.md.

⁶ Парламент Молдови обрав тимчасового главу держави, 30.12.2010 [електронний ресурс] / Інформаційне агентство "Українські новини" // режим доступу до документу — www.ukranews.com.

⁷ Băsescu contra Medvedev în arena Moldova, 23.10.2010 [електронний ресурс] / Ziarul "România Liberă" // режим доступу до документу — www.romaniailibera.ro.

⁸ România și Republica Moldova au semnat Tratatul privind regimul frontierei de stat, colaborarea și asistența mutuală în probleme de frontieră, 08.11.2010 [електронний ресурс] / Ministerul Afacerilor Externe a României // режим доступу до документу — www.mae.ro.

⁹ Barroso salută “semnarea tratatului” între România și Republica Moldova. 08.11.2010 [електронний ресурс] / Realitatea TV // режим доступу до документу — www.realitatea.net.

¹⁰ European Parliament resolution of 21 October 2010 on implemented reforms and developments in the Republic of Moldova [електронний ресурс] / European Parliament // режим доступу до документу — www.europal.europa.eu.

¹¹ Elena Băsescu în Parlamentul European: “Un eșec al democrației în Republica Moldova la alegeri va fi și un eșec al politicii Uniunii în acest stat” [електронний ресурс] / Express News — Ziarști Online // режим доступу до документу — www.roncea.ro.

¹² Conclusions on Eastern Partnership 3041st foreign affairs Council Meeting. Luxembourg, 25 October 2010 [електронний ресурс] / Council of the European Union // режим доступу до документу — www.consilium.europa.eu.

¹³ Молдова в 2011 році подасть заявку на вступ до ЄС. 11.11.2010 [електронний ресурс] / Інформаційне агентство РБК–Україна // режим доступу до документу — www.rbc.ua.

¹⁴ Viitorul european al Moldovei depinde de rezultatele alegerilor din noiembrie. 27.10.2010 [електронний ресурс] / Știri, Politici europene & Actori UE online — “EurActive” // режим доступу до документу — www.euroactiv.ro.

¹⁵ Deputații au decis înființarea Autorității Naționale pentru Cetățenie. 26.05.2010 [електронний ресурс] / Ziare, Revista presei, Reviste, Știri locale — Ziare.com // режим доступу до документу — www.ziare.com.

¹⁶ Румунія стала на захист молдовських заробітчан. 21.07.2010 [електронний ресурс] / Deutsche Welle // режим доступу до документу — www.dw-world.de.

Sklyar A.V. Official activities in Bucharest and Kiev in the Moldovan foreign policy direction in the context of bilateral relations between Ukraine and Romania/ Diplomatic Academy of Ukraine, Ministry of Foreign Affairs of Ukraine.

Current period of developing relations between Ukraine and Romania represents a complicated and multi-component format of relationship, which is explained by presence of a number of specific relevant issues of the bilateral agenda.

As among the problematic issues there are ones which are taking a regional character, both sides should take into account the factor of geographic neighborhood with the Republic of Moldova, while resolving these issues. Thus, the special features of relations between Ukraine and Romania are extrapolated to the entire background of relations in the format Ukraine–the Republic of Moldova–Romania.

The article illustrates a current status of relations between Ukraine and the Republic of Moldova, as well as represents the analysis of foreign policy prospects for the Republic of Moldova taking into consideration interests of both Ukraine and Romania.

Keywords: Ukraine, Romania, the Republic of Moldova, extra parliamentary elections, bilateral relations, European integration.

Скляр А.В. Деятельность официальных Бухареста и Киева на молдавском внешнеполитическом направлении в контексте развития украинско–румынских двусторонних отношений / Дипломатическая академия Украины при МИД Украины.

Нынешний этап развития межгосударственных украинско–румынских отношений представляет собой сложный и многокомпонентный формат взаимосвязей, что объясняется наличием деликатных актуальных вопросов повестки дня отношений между соседними странами.

Поскольку среди проблемных вопросов есть такие, которые приобретают характер региональных, обе стороны должны при их решении учитывать фактор географического соседства с Республикой Молдова. Таким образом, характерные особенности украинско–румынских отношений экстраполируются на общий характер связей по линии Украина–Республика Молдова–Румыния.

В статье освещается актуальное состояние отношений официальных Киева и Кишинева, а так же проанализированы внешнеполитические перспективы Республики Молдова, с учетом интересов украинской и румынской сторон.

Ключевые слова: Украина, Румыния, Республика Молдова, внеочередные парламентские выборы, двухсторонние отношения, европейская интеграция.

Стаття надійшла до редколегії 19.03.2010

Прийнята до друку 21.05.2010